

La confessione di Fedra

Personaggi in scena

PHAEDRA

HIPPOLITUS

PHAEDRA Quis me dolori reddit atque aestus graves
590 reponit animo? Quam bene excideram mihi!

HIPPOLITUS Cur dulce munus redditae lucis fugis?

PH. Aude, anime, tempta, perage mandatum tuum.

Intrepida constant verba: qui timide rogat

docet negare. Magna pars sceleris mei

595 olim peracta est; serus est nobis pudor:

amavimus nefanda. Si coepta exequor,

forsan iugali crimen abscondam face:

honestam quaedam scelera successus facit.

En, incipe, anime! – Commodus paulum, precor,

600 secretus aures. Si quis est abeat comes.

HI. En locus ab omni liber arbitrio vacat.

PH. Sed ora coeptis transitum verbis negant;

vis magna vocem mittit et maior tenet.

Vos testor omnes, caelites, hoc quod volo

605 [me nolle.]

HI. Animusne cupiens aliquid effari nequit?

PH. Curae leves locuntur, ingentes stupent.

HI. Committe curas auribus, mater, meis.

PH. Matris superbum est nomen et nimium potens:

610 nostros humiliter nomen affectus decet;

me vel sororem, Hippolyte, vel famulam voca,

famulamque potius: omne servitium feram.

Non me per altas ire si iubeas nives,

pigeat gelatis ingredi Pindi iugis;

615 non, si per ignes ire et infesta agmina,

cuncter paratis ensibus pectus dare.

Mandata recipe sceptrum, me famulam accipe:

te imperia regere, me decet iussa exequi

muliebri non est regna tutari urbium.

620 Tu qui iuventae flore primaevae vixes,

cives paterno fortis imperio rege;

sinu receptam supplicem ac servam tege.

Miserere viduae. HI. Summus hoc omen deus

avertat. Aderit sospes actutum parens.

625 PH. Regni tenacis dominus et tacitae Stygis

nullam relictos fecit ad superos viam:

thalami remittet ille raptorem sui?

Nisi forte amor placidus et Pluton sedet.

HI. Illum quidem aequi caelites reducem dabunt.

- 630 Sed dum tenebit vota in incerto deus,
 pietate caros debita fratres colam,
 et te merebor esse ne viduam putes
 ac tibi parentis ipse supplebo locum.
PH. O spes amantum credula, o fallax Amor!
- 635 Satisne dixi? Precibus admotis agam.
 Miserere, tacitae mentis exaudi preces –
 libet loqui pigetque. **HI.** Quodnam istud malum est?
PH. Quod in novercam cadere vix credas malum.
HI. Ambigua voce verba perplexa iacis:
- 640 effare aperte. **PH.** Pectus insanum vapor
 amorque torret. Intimis saevus furit
 [penitus medullas atque per venas meat]
 visceribus ignis mersus et venas latens
 ut agilis altas flamma percurrit trabes.
- 645 **HI.** Amore nempe Thesei casto furis?
PH. Hippolyte, sic est: Thesei vultus amo
 illos priores quos tulit quondam puer,
 cum prima puras barba signaret genas
 monstrique caecam Gnosii vidit domum
- 650 et longa curva fila collegit via.
 Quis tum ille fulsit! presserant vittae comam
 et ora flavus tenera tinguebat pudor;
 inerant lacertis mollibus fortes tori,
 tuaeque Phoebes vultus aut Phoebi mei,
- 655 tuusve potius – talis, en talis fuit
 cum placuit hosti, sic tulit celsum caput;
 in te magis refulget incomptus decor;
 est genitor in te totus et torvae tamen
 pars aliqua matris miscet ex aequo decus:
- 660 in ore Graio Scythicus apparet rigor.
 Si cum parente Creticum intrasses fretum,
 tibi fila potius nostra nevisset soror.
 Te te, soror, quacumque siderei poli
 in parte fulges, invoco ad causam parem:
- 665 domus sorores una corripuit duas,
 te genitor, at me natus. En supplex iacet
 adlapsa genibus regiae proles domus.
 Respersa nulla labe et intacta, innocens
 tibi mutor uni. Certa descendi ad preces:
- 670 finem hic dolori faciet aut vitae dies.
 Miserere amantis. **HI.** Magne regnator deum,
 tam lentus audis scelera? Tam lentus vides?
 Et quando saeva fulmen emittes manu,
 si nunc serenum est? Omnis impulsus ruat
- 675 aether et atris nubibus condat diem,
 ac versa retro sidera obliquos agant

- retorta cursus. Tuque, sidereum caput,
radiate Titan, tu nefas stirpis tuae
speculare? Lucem merge et in tenebras fuge.
- 680 Cur dextra, divum rector atque hominum, vacat
tua, nec trisulca mundus ardescit face?
In me tona, me fige, me velox cremet
transactus ignis: sum nocens, merui mori:
placui novercae. Dignus en stupris ego?
- 685 Scelerique tanto visus ego solus tibi
materia facilis? Hoc meus meruit rigor?
O scelere vincens omne femineum genus,
o maius ausa matre monstifera malum
genetrice peior! Illa se tantum stupro
- 690 contaminavit, et tamen tacitum diu
crimen biformi partus exhibuit nota,
scelusque matris arguit vultu truci
ambiguus infans – ille te venter tulit.
O ter quaterque prospero fato dati
- 695 quos hausit et peremit et leto dedit
odium dolusque – genitor, invideo tibi:
Colchide noverca maius hoc, maius malum est.
PH. Et ipsa nostrae fata cognosco domus:
fugienda petimus; sed mei non sum potens.
- 700 Te vel per ignes, per mare insanum sequar
rupesque et amnes, unda quos torrens rapit;
quacumque gressus tuleris hac amens agar.
Iterum, superbe, genibus advoluor tuis.
HI. Procul impudicos corpore a casto amove
- 705 tactus – quid hoc est? Etiam in amplexus ruit?
Stringatur ensis, merita supplicia exigat.
En impudicum crine contorto caput
laeva reflexi: iustior numquam focis
datus tuis est sanguis, arquitenens dea.
- 710 **PH.** Hippolyte, nunc me compotem voti facis;
sanas furentem. Maius hoc voto meo est,
salvo ut pudore manibus immoriar tuis.
HI. Abscede, vive, ne quid exores, et hic
contactus ensis deserat castum latus.
- 715 Quis eluet me Tanais aut quae barbaris
Maeotis undis Pontico incumbens mari?
Non ipse toto magnus Oceano pater
tantum expiarit sceleris. O silvae, o ferae!